

takke paa Fynboernes Vegne). Jeg beder! Men netop fordi det har vist sig, at Fynboerne kunne magte at anlægge Banerne selv og ikke blot det, men at de kunne magte at drive dem op til en rentabel Forretning, synes jeg, det vilde være Synd at gøre Forandring i dette Forhold, der hidtil har været (*Berntsen*: Det er det, Ministeren vil gøre!). Jeg ved, at det ærede Medlem sigter til, at i Følge mit Forslag kræves Aktiebrevne til Statskassen for Halvdelen af Ekspropriationen. Jeg indrømmer, det er en ny Ordning til Skade for Fynboerne, men saa kunne vi jo handle om det, det er jo noget, Fynboerne ikke ere saa bange for og ikke ukendte med. Det spiller ikke nogen saa stor Rolle for Statskassen, at jeg ikke skulde være villig til at forhandle om denne Sag.

For Jyllands Vedkommende møder jeg først de Bemærkninger, det ærede Medlem for Hjørring (*Jungersen*) fremsatte om, at Banen over Løkken til Aabybro bør føres om ad Lønstrup. Ja, i Kommissionens Betænkning er det netop udtalt, at *dette* bør holdes aabent, og hvis ikke dette allerede ligger i mit Forslag under Nr. 12, saaledes som det her er formet, er jeg enig med det ærede Medlem i, at der bør indføres en Ændring, for det bør holdes aabent, for at de paa-gældende — det er jo en privat Bane, der er Tale om — nærmere kunne udvikle deres Tanker og samle Tilskud om det ene eller andet af disse Projekter. Spørgsmaalet Gedsted eller ikke Gedsted skal jeg ikke opholde mig ved. Det er jo ogsaa noget, som væsentlig angaar og maa være overladt til den vedkommende Egn selv. Med Hensyn til den elektriske Jernbane fra Randers til Aarhus, da fremsatte det ærede Medlem for Randers Landkreds (*Bjerre*) den Tanke, at man burde have Lov til at ombytte Elektriciteten med Damp. Det er jo et Spørgsmaal, vi altid kunne tale om. Naar man vil fastholde, at den skal anlægges uden Tilskud fra Statsbanernes Side, kunde man nok tænke sig, at man kunde gaa med dertil. Jeg vil dog henlede Opmærksomheden paa, at naar man har set bort fra den Konkurrence med Statsbanerne paa begge Sider, som den ny Bane Aarhus—Randers uvægerlig vil foranledige, saa er det netop, fordi man har haft Interesse i at se en elektrisk Bane ført ud i Livet for derigennem at faa et praktisk Bevis for dens Betydning. Denne Interesse vilde imidlertid falde bort i det Øjeblik, det

blev en Dampbane. Dette maa erindres, naar man staaar overfor en saadan Ombytning. Det ærede Medlem for Vonsild (*Jessen*) talte om, at Banen fra Kolding over Taps til Ødis eventuelt burde forlænges til Grænsen. Det er jo en Tanke, der allerede rummes i Kommissionens Indstilling i saa Henseende, og jeg er enig med Kommissionen i, at det er et Spørgsmaal, der bør komme frem, naar vi se, at man Syd fra gør Forberedelser til at mødes med os paa Grænsen. Jeg vil dog rigtignok tilføje, at dels bør dette Spørgsmaal sikkert ses i Sammenhæng med, om man ogsaa Syd fra er villig til at komme vor paatænkte Bane fra Ribe Øst paa i Møde, og dernæst, at denne Forbindelse over Grænsen ved Kristiansfeld — naar man vil opretholde Svinget til Ødis, — bør møde vor Bane derude og ikke ved Taps, thi saa vilde man jo komme til Driften af en Gaffelbane paa dette lille Stykke Bane, og det vilde dog vist være lidt for meget. Men alle de Krumninger, som de ere vante til i Sønderjylland, og som de ogsaa have paa de smalsporede Baner i „de 8 Sogne“, tror jeg heller ikke ville have nogen skadelig Indflydelse paa Gennemførelsen.

I § 9 omtales, hvilket Bidrag der fra Statskassens Side bør ydes til disse private Baner. Det har jo mange ærede Medlemmer foruden det ærede Medlem for Assens klaget over, idet de mene, det er for lidt, der bliver ydet fra Statens Side. Jeg vil meget anbefale Dem, mine Herrer, at De ikke paa noget Punkt gøre Forsøg paa at forandre ved dette. Thi gøre vi først det, hvor ville vi saa ende? Saa skulle vi ind paa at genoptage alle de sikkert meget omhyggelige Overvejelser, som dels Rigsdagen i sin Tid og dels i den seneste Tid Kommissionen har foretaget netop paa dette Punkt.

Hvis man — for at holde mig til det ærede Medlem for Nakskov (*L. Reventlow*), der ser saa venlig til mig i dette Øjeblik — f. Eks. vilde forhøje Tilskuddet til hans Anlæg fra Nakskov til Kragensås fra det halve af Ekspropriationsudgiften til et eller andet Tal, der ligger derover, vilde man med samme Ret kunne komme fra andre Steder i Landet, hvor man har klaget over det samme, f. Eks. fra Grindsted—Lunderskov eller Vejen—Bramdrup, og sige: I have før tiltænkt os $\frac{3}{4}$, hvorfor skulle vi nu kun have Halvdelen? Jeg ved ikke, hvorledes man skulde modstaa Kravene, naar vi først røre ved dette, og de Herrer